

P7_TA(2013)0489

Dokumenter med central information til investeringsprodukter *I**

Europa-Parlamentets ændringer vedtaget den 20. november 2013 til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om dokumenter med central information til investeringsprodukter (COM(2012)0352 – C7-0179/2012 – 2012/0169(COD))¹

(Almindelig lovgivningsprocedure: førstebehandling)

[Ændringsforslag 1]

EUROPA-PARLAMENTETS ÆNDRINGSFORSLAG*

til Kommissionens forslag

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om dokumenter med central information til investeringsprodukter

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Den Europæiske Centralbank²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,

¹ Efter vedtagelsen af ændringerne blev sagen henvist til fornyet udvalgsbehandling, jf. forretningsordenens artikel 57, stk. 2, andet afsnit (A7-0368/2013).

* Ændringer: Ny eller ændret tekst er markeret med fed og kursiv, mens udgået tekst er markeret med symbolet ■.

² EUT C 70 af 9.3.2013, s. 2.

efter den almindelige lovgivningsprocedure, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Detailinvestorer får i stadig større omfang tilbud om en lang række forskellige typer investeringsprodukter, når de overvejer at foretage en investering. Produkterne *kan være* skræddersyede løsninger, som dækker detailinvestorerens særlige investeringsbehov, men de er ofte komplicerede og vanskelige at forstå. De eksisterende oplysninger til investorer om sådanne produkter er ukoordinerede, og de er sjældent til hjælp, hvis detailinvestoren ønsker at sammenligne forskellige produkter, forstå deres karakteristika *eller forbedre sit finansielle kendskab*. Derfor har detailinvestorer ofte foretaget investeringer, som indebar risici og omkostninger, de ikke forstod fuldt ud, og investorerne har således ved flere lejligheder lidt uforudsete tab.
- (2) Bedre bestemmelser om gennemsigtigheden af investeringsprodukter, som tilbydes detailinvestorer, er en vigtig investorbeskyttelsesforanstaltning og en forudsætning for at genoprette detailinvestorerens tillid til de finansielle markeder, *navnlig i kølvandet på den finansielle krise*. De første skridt i den retning er allerede blevet taget på EU-niveau med den ordning vedrørende central investorinformation, der blev indført ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/65/EF af 13. juli 2009 om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektiv investering i værdipapirer (investeringsinstitutter).
- (3) Forskellige regler, som afviger fra hinanden, alt efter hvilken branche der tilbyder investeringsprodukterne, og national regulering på området, skaber ulige vilkår for de forskellige produkter og distributionskanaler og yderligere hindringer på det indre marked for finansielle serviceydelser og produkter. Medlemsstaterne har allerede truffet forskellige, ikke-koordinerede foranstaltninger for at kompensere for mangler ved investorbeskyttelsesforanstaltningerne, og denne udvikling kan forventes at fortsætte. Forskelligartede tilgange til information om investeringsprodukter gør det vanskeligt at skabe lige vilkår for forskellige investeringsproduktudviklere og dem, der sælger produkterne, og forvrider derved konkurrencen. Det ville også skabe et uensartet investorbeskyttelsesniveau i EU. Sådanne forskelle udgør en hindring for oprettelsen af

¹ EUT C 11 af 15.1.2013, s. 59.

et velfungerende indre marked. Derfor er det relevante retsgrundlag artikel 114 i TEUF som fortolket i henhold til EU-Domstolens faste retspraksis.

- (4) Det er nødvendigt at indføre ensartede regler om gennemsigtighed på EU-niveau, som finder anvendelse på alle deltagere på markedet for investeringsprodukter, for at forhindre forskelle **og reducere omkostninger og usikkerhed for produktudbydere og distributører**. Det er nødvendigt med en forordning for at sikre, at der udarbejdes en fælles standard for dokumenter med central information, således at dokumenternes format og indhold kan harmoniseres. Forordningsbestemmelser, som finder direkte anvendelse, forventes at sikre, at alle deltagere på investeringsproduktmarkedet er underlagt de samme krav. Det forventes også at sikre ensartede oplysninger, idet man undgår de divergerende nationale krav, som kan opstå ved gennemførelsen af et direktiv. Det er endvidere hensigtsmæssigt at anvende en forordning til at sikre, at alle dem, der sælger investeringsprodukter, er underlagt ensartede krav i forhold til udlevering af dokumentet med central information til detailinvestorer.
- (5) Selv om det er essentielt at forbedre oplysningerne om investeringsprodukter for at genoprette investorernes tillid til de finansielle markeder, er det lige så vigtigt med en effektiv regulering af salgsprocesserne for disse produkter. Denne forordning supplerer foranstaltninger vedrørende distribution (**herunder investeringsrådgivning, investorbekyttelsesforanstaltninger og andre salgsserviceydelse**) i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF¹. Den supplerer også foranstaltningerne vedrørende distribution af forsikringsprodukter i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/92/EF².
- (6) Denne forordning bør finde anvendelse på alle produkter **og underliggende investeringer**, uanset form eller opbygning, som branchen for finansielle serviceydelser udvikler med henblik på at skabe investeringsmuligheder for detailinvestorer, og hvor det afkast, der tilbydes investoren, er eksponeret for resultaterne af et eller flere aktiver eller **en eller flere** referenceværdier ■ . Den bør omfatte investeringsprodukter som

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF, og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF, EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1.

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/92/EF af 9. december 2002 om forsikringsformidling (EFT L 9 af 15.1.2003, s. 3).

f.eks. investeringsfonde og livsforsikringspolicer samt de investeringer, der ligger under disse investeringsfonde og livsforsikringspolicer, og detailprodukter, herunder aktiver, som besiddes direkte, f.eks. statsobligationer eller aktier, der udbydes til offentligheden eller optages til handel på et reguleret marked, der er placeret eller opererer i en medlemsstat. Strukturerede pakkeprodukter til private træder ind mellem investoren og markederne, idet aktiver "pakkes", emballeres eller bundtes sammen med det formål at skabe andre eksponeringer, produktkarakteristika eller omkostningsstrukturer i forhold til en direkte besiddelse. Et sådant "pakkeprodukt" kan give detailinvestorer mulighed for at deltage i investeringsstrategier, som ellers ville være utilgængelige eller upraktiske, men kan også nødvendiggøre, at der stilles flere oplysninger til rådighed, navnlig for at give mulighed for at sammenligne forskellige pakkeinvesteringer og sikre, at detailinvestorer kan forstå de centrale karakteristika og risici, der er forbundet med detailinvesteringsprodukterne.

- (6a) Denne forordning bør også finde anvendelse på aktier eller andele i SPV-selskaber og holdingselskaber, som investeringsproduktudviklere kan etablere for at omgå forordningen.
- (6b) Investeringspakkeprodukter bør give detailinvestorer klare fordele, som f.eks. spredning af investeringsrisiciene over mange forskellige økonomiske sektorer eller mange underliggende aktiver. Pakningsteknikker kan imidlertid også benyttes til at skabe karakteristika ved investeringsprodukter, som har til formål at vildlede forbrugerne, når de træffer deres investeringsbeslutning. Visse produkter med såkaldte lokkerentesatser spiller på detailinvestorernes adfærdstilbøjeligheder, i dette tilfælde på deres præference for øjeblikkelige attraktive afkast. Brugen af produktnavne, der antyder en større sikkerhed, end hvad der er muligt, spiller på tilsvarende vis på forbrugernes adfærdstilbøjeligheder ved at orientere sig mod deres modvilje over for risiko. Følgelig skaber sådanne pakningsteknikker en risiko for, at investoren vil fokusere kraftigt på omgående økonomiske fordele uden helt at gøre sig de tilknyttede fremtidige risici klart. Denne forordning bør tilstræbe at forhindre pakkeelementer, der udnytter tilbøjeligheder i investorernes beslutningstagning, for at fremme gennemsigtighed og en bedre forståelse af de risici, der knytter sig til pakkeprodukter for private investorer.

- (7) **■** Forsikringsprodukter, som ikke tilbyder investeringsmuligheder, **■** *bør* udelukkes fra forordningens anvendelsesområde. **■** Da denne forordning fokuserer på at gøre det lettere at sammenligne og forstå oplysninger om investeringsprodukter, som markedsføres til detailinvestorer, bør arbejdsmarkedspensionsordninger, **■** arbejdsmarkedspensionsprodukter *og individuelle pensionsprodukter* udelukkes fra denne forordnings anvendelsesområde, forudsat at arbejdsgiverens finansielle bidrag er et krav i henhold til national lovgivning, og at *arbejdsgiveren eller* arbejdstageren ikke har noget valg med hensyn til pensionsproduktudbydere. Investeringsfonde forbeholdt institutionelle investorer falder heller ikke ind under denne forordnings anvendelsesområde, da de ikke sælges til detailinvestorer. Men investeringsprodukter, som anvendes til individuelle pensionsopsparinger, bør forblive inden for anvendelsesområdet, idet de ofte konkurrerer med de andre produkter under denne forordning og distribueres på lignende måde til detailinvestorer.
- (8) For at skabe klarhed om forholdet mellem forpligtelserne i henhold til denne forordning og forpligtelserne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/71/EF¹ og direktiv 2009/138/EF² er det nødvendigt at fastslå, at disse direktiver fortsat finder anvendelse i tillæg til denne forordning. *Navnlig bør dokumentet med central information omfatte det resumé, som indeholder nøgleoplysninger, jf. artikel 5, stk. 2, i direktiv 2003/71/EF, efter en revision af denne forordning.*
- (8a) *Investeringsproduktudviklerne bør sikre, at det investeringsprodukt, de udvikler, er kompatibelt med profilen for de detailinvestorer, det er rettet mod. De bør således etablere en forudgående produktgodkendelsesproces for at sikre, at deres investeringsprodukter ikke eksponerer detailinvestorer for underliggende aktiver, hvis risk/reward-profil ikke er let forståelig.*
- (8b) *De kompetente myndigheder og de europæiske tilsynsmyndigheder (ESA'er) bør efter anmodning gives alle de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere indholdet af*

¹ Europaparlamentets og Rådets direktiv 2003/71/EF af 4. november 2003 om det prospekt, der skal offentliggøres, når værdipapirer udbydes til offentligheden eller optages til handel, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (EUT L 345 af 31.12.2003, s. 64).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) (EUT L 335 af 17.12.2009, s. 1).

dokumenter med central information, med henblik på at vurdere overholdelsen af denne forordning og sikre beskyttelsen af kunder og investorer på de finansielle markeder. Den Europæiske Banktilsynsmyndigheds (EBA's) og Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordningers (EIOPA's) beføjelser bør på konsekvent vis tilpasses Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndigheds (ESMA's) beføjelser i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om markeder for finansielle instrumenter og ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF [MIFIR].

- (9) Investeringsproduktudviklere – f.eks. fondsforvaltere, forsikringsselskaber, værdipapirudstedere, kreditinstitutter eller investeringsselskaber – bør udarbejde dokumentet med central information for de investeringsprodukter, de udvikler, fordi de har de bedste forudsætninger for at kende produktet og er ansvarlige for det. ***Investeringsproduktudviklerne bør stille dokumentet med central information til rådighed for de personer, der sælger investeringsproduktet.*** Investeringsproduktudvikleren **■** bør udarbejde dokumentet ***med central information, og den person, som sælger investeringsproduktet, bør udarbejde bilaget (herunder gebyrerne)***, før produkterne kan sælges til detailinvestorer. Men hvis et givet produkt ikke sælges til detailinvestorer, er det ikke nødvendigt at udarbejde et dokument med central information, og hvis det er upraktisk for investeringsproduktudvikleren at udarbejde dokumentet med central information, kan arbejdet uddelegeres til andre. ***Når udarbejdelsen af hele dokumentet med central information eller en del af det uddelegeres til tredjemand, forbliver udarbejdelsen og indholdet heraf investeringsproduktudviklerens overordnede ansvar.*** For at sikre, at dokumenter med central information formidles og stilles til rådighed i bredt omfang, bør forordningen give investeringsproduktudviklere mulighed for at offentliggøre dokumenterne via et websted efter eget valg.
- (10) For at dække detailinvestorerens behov er det nødvendigt at sikre, at oplysninger om investeringsprodukter er nøjagtige, fair, tydelige og ikke vildledende for disse investorer. Denne forordning bør derfor indeholde fælles standarder for udarbejdelse af dokumentet med central information for at sikre, at det er forståeligt for detailinvestorer. I betragtning af mange detailinvestorerers problemer med at forstå finansielle specialisters terminologi bør der lægges særlig vægt på det ordvalg og den skrivemåde, der anvendes

i dokumentet. Der bør også indføres bestemmelser om det sprog, hvorpå det bør udarbejdes. **Beregningerne af de omkostninger, der kan opstå, bør også forklares på en letforståelig måde.** Endvidere bør detailinvestorer kunne forstå dokumentet med central information uden at skulle henvises til andre oplysninger. **Dette bør dog ikke udelukke, at der i dokumentet med central information anvendes krydshenvisninger til andre dokumenter, hvor der kan findes yderligere oplysninger, som kan være relevante for visse detailinvestorer.**

- (11) Detailinvestorer bør gives de oplysninger, som er nødvendige, for at de kan træffe en velfunderet investeringsbeslutning og sammenligne forskellige investeringsprodukter, men med mindre oplysningerne er kortfattede og præcise, er der risiko for, at investorerne ikke anvender oplysningerne. Dokumentet med central information bør derfor kun indeholde centrale oplysninger, navnlig om produktets art og karakteristika, herunder om risikoen for at miste penge, omkostningerne **og risk/reward-profilen, i form af en sammensat indikator, for produktet** og dets underliggende investering, samt relevante oplysninger om resultaterne og visse andre specifikke oplysninger, som kan være nødvendige for at forstå karakteristika ved individuelle produkttyper, herunder dem, der er beregnet til pensionsopsparing. **Kommissionen bør overveje muligheden for, at det europæiske offentlige kreditvurderingsinstitut, som der henvises til i Europa-Parlamentets holdning af 16. januar 2013 angående vedtagelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../2013 om ændring af forordning (EF) nr. 1060/2009 om kreditvurderingsbureauer¹, afgiver central information om risikoprofilen for statsobligationer udstedt af medlemsstater.**
- (11a) **Investorer bør gives et klart indblik i, hvilke omkostninger og gebyrer der er forbundet med deres investering, ikke blot på transaktionstidspunktet, men over en investeringsperiode. Gebyrer bør offentliggøres fuldt ud i samlet og kumuleret form og udtrykt i beløb. Gebyrer for rådgivning bør beregnes på en enklere måde for at gøre det lettere for investoren at forstå, hvad rådgivningen vil koste.**
- (11b) **EBA, EIOPA og ESMA bør udvikle en onlineinvesteringsberegner, der gør det muligt for investorer at beregne slutværdien af deres investering, når der er taget højde for gebyrer og omkostninger.**

¹ Vedtagne tekster, P7_TA(2013)0012.

- (12) Dokumentet med central information bør udfærdiges i et format, som gør det muligt for detailinvestorer at sammenligne forskellige investeringsprodukter, for i betragtning af forbrugernes adfærd og forudsætninger skal oplysningernes format, præsentation og indhold **udformes og udarbejdes** omhyggeligt for at maksimere **interessen for dokumentet med henblik at øge den finansielle læring**, forståelsen og anvendelsen heraf. Punkterne bør opstilles i den samme rækkefølge i dokumenterne og med de samme overskrifter. Endvidere bør detaljerne ved de oplysninger, der skal indgå i dokumentet med central information for forskellige produkter, og udformningen af disse oplysninger harmoniseres yderligere ved hjælp af delegerede retsakter, som tager højde for eksisterende og igangværende forskning i forbrugeradfærd, herunder resultaterne af undersøgelser af effektiviteten af forskellige måder at udforme oplysninger til forbrugere på. Endvidere giver visse investeringsprodukter detailinvestoren et valg mellem flere underliggende investeringer **og kan være pålagt omkostninger og gebyrer, der afhænger af kundens personlige karakteristika, såsom vedkommendes alder, eller det valgte investeringsbeløb**. Der bør tages hensyn til disse produkter, når formatet udarbejdes.
- (12a) ***Et kompleksitetsmærke for komplekse produkter, som synes at være uegnede for detailinvestorer, bør være placeret øverst på dokumentet med central information. Dette ekstra lag af gennemsigtighed vil hjælpe forbrugerne med at træffe en velfunderet beslutning om risikoniveauet og bidrage til at forhindre, at produkterne sælges på et forkert grundlag.***
- (13) Stadig flere detailinvestorer sigter ikke blot mod at opnå et finansielt afkast af deres investeringsbeslutninger. De forfølger også ofte andre mål, f.eks. samfundsmæssige eller miljørelaterede mål. Oplysninger om ikke-finansielle aspekter ved investeringer kan endvidere være vigtige for dem, der sigter mod at foretage bæredygtige, langsigtede investeringer. Men det kan være vanskeligt at sammenligne oplysninger om de samfundsmæssige, miljømæssige eller forvaltningsmæssige resultater, som investeringsproduktudvikleren søger at opnå, eller måske findes de ikke. Derfor er det ønskeligt med en yderligere harmonisering af detaljerne ved oplysninger om, hvorvidt der er taget hensyn til miljømæssige, samfundsmæssige eller forvaltningsmæssige spørgsmål, og i givet fald hvordan.

- (14) Dokumentet med central information bør kunne skelnes tydeligt **og holdes adskilt** fra markedsføringsmeddelelser. Disse andre dokumenter bør ikke mindske dets betydning. ***Detailinvestoren bør bekræfte modtagelsen.***
- (15) For at sikre, at dokumentet med central information indeholder troværdige oplysninger, bør denne forordning indeholde et krav om, at investeringsproduktudvikleren **og personen, som sælger investeringsproduktet**, opdaterer dokumentet med central information. ***Den enhed, der udsteder eller sælger dokumentet med central information, bør ligeledes opdatere oplysningerne til detailinvestoren.*** Derfor er det nødvendigt at uddybe betingelserne for og hyppigheden af gennemgangen af oplysningerne og ændring af dokumentet med central information og ***bilaget hertil*** i en delegeret retsakt, som Kommissionen skal vedtage. ***Dokumentet med central information og alle opdaterede versioner heraf bør fremsendes til den kompetente myndighed.***
- (16) Dokumenter med central information danner grundlag for detailinvestorerens investeringsbeslutninger. Derfor har investeringsproduktudvikleren **og personen, som sælger investeringsprodukter**, et stort ansvar over for detailinvestorerne ved at sikre, at de overholder bestemmelserne i denne forordning. Det er derfor vigtigt at sikre, at detailinvestorer, som har truffet en investeringsbeslutning på grundlag af et dokument med central investorinformation, har effektiv klageadgang. Det bør også sikres, at alle detailinvestorer i hele Unionen har samme ret til at søge erstatning for eventuel skade som følge af investeringsproduktudvikleres manglende opfyldelse af kravene i denne forordning. Derfor bør bestemmelserne om investeringsproduktudvikleres ansvar harmoniseres. ***Der bør også anvendes en harmoniseret tilgang til sanktioner for at sikre konsekvens.*** I denne forordning bør det fastsættes, at detailinvestorer bør kunne stille produktudvikleren til ansvar for en overtrædelse af denne forordning i tilfælde af, at tab skyldes brug af et dokument med central information, ***som var vildledende, unøjagtigt eller i modstrid med prospektet, eller – hvis der ikke er udarbejdet et prospekt – med vilkårene og betingelserne for produktet.***
- (17) Eftersom detailinvestorer normalt ikke har nærmere indsigt i investeringsproduktudvikleres interne procedurer, **■** bør ***detailinvestoren ikke bære bevisbyrden.*** Detailinvestoren ***bør*** gøre rede for, hvorfor dokumentet med central

information efter dennes opfattelse ikke er udarbejdet i overensstemmelse med denne forordning. *Det bør derefter påhvile produktudvikleren at tage stilling til klagen.*

- (18) *En investeringsproduktudviklers* civilretlige ansvar, *som ikke er dækket af denne forordning*, bør reguleres i den gældende nationale lovgivning, som bygger på de relevante regler i den internationale privatret. Det bør afgøres efter de relevante regler om international domstolskompetence, hvilken domstol der skal påkende et civilt erstatningskrav, som er rejst af en detailinvestor.
- (19) For at sætte detailinvestorer i stand til at træffe en velfunderet investeringsbeslutning, bør det pålægges personer, som sælger investeringsprodukter, at udlevere dokumentet med central information i god tid, inden transaktionen gennemføres. *Investoren bør med sin håndskrevne eller elektroniske underskrift bekræfte at have modtaget dokumentet med central information.* Dette krav bør finde anvendelse, uanset hvor eller hvordan transaktionen gennemføres. De personer, som *rådgiver eller* sælger, omfatter både distributører og investeringsproduktudviklerne selv, hvis de vælger at *rådgive om eller* sælge produktet direkte til detailinvestorer. *Denne forordning berører ikke Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF¹. Investorer bør, når det er muligt, sikres en fortrydelsesfrist, inden for hvilken de kan beslutte at annullere transaktionen.*
- (20) Der bør indføres ensartede bestemmelser for at give personer, som sælger investeringsprodukter, en vis valgfrihed med hensyn til det medium, der anvendes til at udlevere dokumentet med central information til detailinvestorer, og gøre det muligt at anvende elektronisk kommunikation, hvis det passer til de forhold, hvorunder transaktionen gennemføres. Detailinvestorer bør dog have mulighed for at modtage dokumentet på papir. For at sikre forbrugerne adgang til information bør dokumentet med central information altid udleveres vederlagsfrit.
- (21) For at sikre, at detailinvestorer har tillid til investeringsprodukter *og til de finansielle markeder som helhed*, bør der stilles krav om passende interne procedurer, som sikrer, at detailinvestorer modtager et fyldestgørende svar fra investeringsproduktudviklerne, hvis de fremsætter klager.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF af 23. september 2002 om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne og om ændring af Rådets direktiv 90/619/EØF samt direktiv 97/7/EF og 98/27/EF (artikel 14, stk. 1) (EFT L 271 af 9.10.2002, s. 16).

- (21a) *Selv om det er afgørende at forbedre oplysningerne om investeringsprodukter for at genoprette investorernes tillid til de finansielle markeder, er det lige så vigtigt med produktudviklingsbestemmelser for at sikre effektiv beskyttelse af detailinvestorer. Mangelfuld rådgivning fra finansielle rådgiveres side, skævheder i beslutningstagningen og dokumentation for, at finansiell adfærd primært afhænger af psykologiske faktorer, giver anledning til spørgsmål, som skal håndteres ved at begrænse kompleksiteten i forbindelse med pakkeinvesteringsprodukter.*
- (22) Alternative tvistbilæggelsesprocedurer gør det muligt at bilægge tvister hurtigere og billigere end ved domstolene og letter den byrde, der hviler på retssystemet. Derfor bør investeringsproduktudvikleren og personen, der sælger investeringsprodukter, være forpligtet til at deltage i procedurer, som iværksættes af detailinvestorer vedrørende rettigheder og forpligtelser under denne forordning, dog med visse begrænsninger i medfør af princippet om effektiv domstolsbeskyttelse. Alternative tvistbilæggelsesprocedurer bør navnlig ikke krænke den ret, som parterne ved sådanne procedurer har, til at anlægge sag ved domstolene. *Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/11/EU¹ bør finde anvendelse på tvister i forbindelse med denne forordning.*
- (23) Dokumentet med central information om investeringsprodukter bør udarbejdes af enheder inden for bank-, forsikrings-, værdipapir- og fondssektorerne på de finansielle markeder, og det er derfor af allerstørste betydning at sikre et gnidningsløst samarbejde mellem de forskellige myndigheder, som fører tilsyn med investeringsproduktudviklere, således at de har en fælles tilgang til anvendelsen af denne forordning.
- (23a) *De øgede beføjelser og kompetencer, der tillægges Unionen og de nationale tilsynsmyndigheder, bør følges op med tilstrækkelige personaleressourcer og passende finansielle midler.*
- (24) I tråd med Kommissionens meddelelse fra 2010 om udvidelse af sanktionsordningerne i sektoren for finansielle tjenesteydelser og for at sikre, at kravene i denne forordning opfyldes, er det vigtigt, at medlemsstaterne tager de nødvendige skridt til at sikre, at

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/11/EU af 21. maj 2013 om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 og direktiv 2009/22/EF (direktiv om ATB på forbrugerområdet) (EUT L 165 af 18.6.2013, s. 63).

overtrædelser af denne forordning er underlagt passende administrative sanktioner og foranstaltninger. Sanktioner og foranstaltninger bør offentliggøres for at sikre, at de har en afskrækkende virkning, og for at styrke beskyttelsen af investorerne ved at advare dem om investeringsprodukter, som markedsføres i strid med denne forordning.

- (25) For at opfylde denne forordnings målsætninger bør Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, der udbygger bestemmelserne om udformningen og formatet af dokumentet om central information, indholdet af de oplysninger, som skal medtages i dokumentet med central information, de nærmere krav vedrørende tidspunktet for udlevering af dokumentet med central information samt til gennemgang og ændring af dokumentet. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer *og forbrugerundersøgelser* under sit forberedende arbejde. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.
- (26) Kommissionen bør vedtage udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder udarbejdet af ESMA, EBA og EIOPA i overensstemmelse med artikel 8 vedrørende den metodologi, der ligger til grund for fremlæggelsen af risk/reward-profilen, omkostningsberegningen *samt de miljømæssige, samfundsmæssige eller ledelsesrelaterede kriterier*, ved hjælp af delegerede retsakter i henhold til artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og i overensstemmelse med artikel 10-14 i henholdsvis forordning (EU) nr. 1093/2010, 1094/2010 og 1095/2010¹.
- (27) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger finder anvendelse på behandling af

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1093/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed) (EUT L 331 af 15.12.2010, s. 12), Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1094/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Tilsynsmyndighed for Forsikrings- og Arbejdsmarkedspensionsordninger) (EUT L 331 af 15.12.2010, s. 48) og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1095/2010 af 24. november 2010 om oprettelse af en europæisk tilsynsmyndighed (Den Europæiske Værdipapir- og Markedstilsynsmyndighed) (EUT L 331 af 15.12.2010, s. 84).

personoplysninger i medlemsstaterne foretaget i forbindelse med denne forordning og under tilsyn af de kompetente myndigheder. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger finder anvendelse på behandling af personoplysninger foretaget i ESA'erne i forbindelse med denne forordning og under tilsyn af Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse. Behandling af personoplysninger i medfør af denne forordning, f.eks. udveksling eller videregivelse af personoplysninger foretaget af kompetente myndigheder, bør være i overensstemmelse med direktiv 95/46/EF, og udveksling eller videregivelse af oplysninger foretaget af ESA'erne bør være i overensstemmelse med forordning (EF) nr. 45/2001.

- (28) Kollektive investeringsinstitutter (UCITS) er investeringsprodukter som defineret i denne forordning, og derfor er det i betragtning af de nylige krav i direktiv 2009/65/EF om central investorinformation rimeligt at indføre en overgangsperiode for sådanne investeringsinstitutter på 5 år efter denne forordnings ikrafttrædelse, hvor de ikke er underlagt denne forordning. Efter denne periode underlægges de forordningen, medmindre overgangsperioden forlænges. ***Samme undtagelse bør også finde anvendelse på ikke-UCITS-fonde, såfremt disse fonde i henhold til den nationale lovgivning allerede er forpligtede til at udarbejde et dokument med central information med det format og indhold, der er fastlagt i artikel 78-81 i direktiv 2009/65/EF.***
- (29) Denne forordning tages op til revision fire år efter ikrafttrædelsen for at tage højde for markedsudviklingen, f.eks. nye af typer investeringsprodukter, samt udviklingen på andre områder inden for EU-lovgivningen og medlemsstaternes erfaringer. I den forbindelse vurderes det, om foranstaltningerne har forbedret gennemsnitsdetailinvestorens ***beskyttelse***, forståelse af investeringsprodukter og ***finansielle læring samt*** produkternes sammenlignelighed. Det bør også overvejes, om overgangsperioden for kollektive investeringsinstitutter bør forlænges, og om andre muligheder for behandling af kollektive investeringsinstitutter bør tages i betragtning. På baggrund af denne revision forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, som, hvis det er relevant, ledsages af forslag til retsakter.

- (30) For at give investeringsproduktudviklere og personer, som sælger investeringsprodukter, tilstrækkelig tid til at forberede den praktiske anvendelse af kravene i denne forordning, bør kravene først finde anvendelse to år efter denne forordnings ikrafttræden.
Forordningen bør ikke finde anvendelse på transaktioner, der allerede er gennemført.
- (31) I denne forordning overholdes de grundlæggende rettigheder og principperne i bl.a. Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- (32) Målet for denne forordning, nemlig at forbedre detailinvestorerens beskyttelse og øge deres tillid til investeringsprodukter **og at behandle identificerede svagheder**, også når disse produkter sælges på tværs af grænser, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne hver især, ■ men kan på grund af sine virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Denne forordning fastsætter ensartede bestemmelser om format og indhold af det dokument med central information, som **udelukkende** investeringsproduktudviklere skal udarbejde, **om bilaget hertil, som, hvor det er relevant, skal udarbejdes af de personer, der sælger investeringsprodukter, om de oplysninger, der skal gives til detailinvestorer af de personer, der sælger investeringsprodukter, i henhold til [MiFID] og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forsikringsformidling [IMD] og om ensartede bestemmelser om udlevering af disse dokumenter til detailinvestorer. Den sigter mod at sætte detailinvestorer i stand til at forstå og sammenligne investeringsprodukters væsentligste karakteristika og risici og placerer ansvaret for dokumentet med central information hos produktudvikleren og for bilaget hos de personer, der sælger investeringsprodukter.**

Artikel 2

Denne forordning finder anvendelse på udvikling og salg af investeringsprodukter.

Den finder dog ikke anvendelse på følgende produkter:

- a) forsikringsprodukter, som ikke tilbyder en tilbagekøbsværdi
- b) indskud, *der ikke er strukturerede indskud som defineret i artikel 4 i [MiFID]*
- c) værdipapirer, som omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra b)-g), i), og j), i direktiv 2003/71/EF
- d) andre værdipapirer, som ikke omfatter et derivat, *med undtagelse af virksomhedsobligationer og instrumenter udstedt af SPV-selskaber*
- e) *officielt anerkendte arbejdsmarkedspensionsordninger og individuelle pensionsprodukter, hvor arbejdsgiverens finansielle bidrag er et krav i henhold til national lovgivning, og hvor arbejdstageren ikke har et valg med hensyn til udbyder*
- f) *officielt anerkendte sociale sikringsordninger, der er underlagt national lovgivning eller EU-lovgivning.*

Artikel 3

1. Hvis investeringsproduktudviklere, som er omfattet af denne forordning, også er omfattet af direktiv 2003/71/EF, finder både denne forordning og direktiv 2003/71/EF anvendelse, *dog med undtagelse af direktivets artikel 4, stk. 2, litra h), nr. v).*
2. Hvis investeringsproduktudviklere, som er omfattet af denne forordning, også er omfattet af direktiv 2009/138/EF, finder både denne forordning og direktiv 2009/138/EF anvendelse.

Artikel 4

I denne forordning forstås ved:

- a) "investeringsprodukt": *et produkt, hvormed en person kan foretage en finansiel investering, uanset den juridiske form og uanset om det beløb, der skal betales tilbage, er fast eller variabelt, herunder når et investeringsprodukt erhverves*

gennem direkte besiddelse af finansielle instrumenter, selskaber eller holdingselskaber

- b) "investeringsproduktudvikler":
 - i) enhver fysisk eller juridisk person, som ***først*** udvikler investeringsprodukter
 - ii) enhver fysisk eller juridisk person, som foretager ændringer af eksisterende investeringsprodukter ved at ændre risk/reward-profilen eller de omkostninger, der er forbundet med en investering i investeringsproduktet
 - iiia) udstederen af værdipapirer, der udbydes til offentligheden eller optages til handel på et reguleret marked i henhold til bestemmelserne i direktiv 2003/71/EF og besiddes direkte af detailinvestorerne***
- ba) "person, som sælger investeringsprodukter": en person, som rådgiver om, markedsfører, distribuerer eller afsætter investeringsprodukter til en detailinvestor, en distributør eller en person, der optræder som formidler af en investering for en detailinvestor***
- c) "detailinvestorer":
 - i) detailkunder som defineret i [] [henvisning til MiFID/MiFIR]
 - ii) kunder, ***der ikke er professionelle kunder***, som omhandlet i [bilag I i IMD] [...]
- d) "pensionsprodukter": produkter, som i henhold til national lovgivning anses for at have til hovedformål at sikre ***detailinvestorer*** en pensionsindkomst, og som berettiger ***detailinvestoren*** til visse fordele
- e) "varigt medium": et varigt medium som defineret i artikel 2, stk. 1, litra m), i direktiv 2009/65/EF
- f) "kompetente myndigheder": de nationale myndigheder i medlemsstaterne, der ved lov er bemyndiget til at føre tilsyn med investeringsproduktudviklere eller personer, som sælger investeringsprodukter til detailinvestorer.

KAPITEL II

DOKUMENT MED CENTRAL INFORMATION

AFDELING 1

UDARBEJDELSE AF DOKUMENTET MED CENTRAL INFORMATION

Artikel 5

Investeringsproduktudvikleren udarbejder et dokument med central information i overensstemmelse med kravene i denne forordning **og** for hvert investeringsprodukt, vedkommende udvikler, og offentliggør *det centrale informationsdokument sammen med prospektet, når dette er relevant, på sit websted samt på et fælles websted, der oprettes af den pågældende ESA og den pågældende nationale tilsynsmyndighed*, inden investeringsproduktet kan *distribueres på markedet og sælges* til detailinvestorer.

Dokumentet med central information suppleres med et bilag, hvor det er relevant. Personen, der sælger investeringsproduktet, supplerer dokumentet med central information ved at udarbejde et bilag dertil. Dokumentet og bilaget skal også være tilgængelige i papirform.

Investeringsproduktudvikleren er ansvarlig for indholdet af dokumentet med central information, personen, der sælger investeringsproduktet, er ansvarlig for bilaget og for at videregive dokumentet til detailinvestoren.

Artikel 5a

Produktgodkendelsesprocedure

- 1. Investeringsproduktudvikleren skal sikre, at hensigtsmæssige procedurer og politikker tager velafvejede hensyn til interesserne hos detailinvestorerne, kunderne og de begunstigede ved sådanne investeringsprodukter i forbindelse med udviklingen af investeringsproduktet, samt at det finansielle produkt vitterligt er et resultat af sådanne velafvejede hensyn.*
- 2. Produktudvikleren skal forud for udarbejdelsen af dokumentet med central information i henhold til artikel 5 vurdere, i hvilket omfang investeringsproduktet er*

foreneligt med detailinvestorerens interesser, gennem indførelse af en dokumenteret produktgodkendelsesprocedure.

3. *Produktgodkendelsesproceduren skal sikre, at det enkelte investeringsprodukt opfylder behovene hos en identificeret gruppe forbrugere, og at produktudvikleren har foretaget en vurdering af alle sandsynlige risici, der er relevante for den identificerede forbrugergruppes behov. Vurderingen skal omfatte stresstest af investeringsproduktet.*
4. *Produktgodkendelsesproceduren skal sikre, at investeringsprodukter, der allerede er tilgængelige på markedet, regelmæssigt gennemgås med henblik på at sikre, at de fortsat er forenelige med den identificerede forbrugergruppes interesser.*
5. *Produktgodkendelsesproceduren skal revideres årligt. Investeringsproduktudvikleren skal til enhver tid kunne give den relevante kompetente myndighed en ajourført og detaljeret beskrivelse af produktgodkendelsesprocedurens karakter og detaljerne heri.*

AFDELING II

FORMAT OG INDHOLD AF DOKUMENTET MED CENTRAL INFORMATION

Artikel 6

1. Dokumentet med central information skal være nøjagtigt, fair, tydeligt og ikke vildledende. *Dokumentet med central information må ikke indeholde produktreklame, markedsføringsmateriale, personlige anprisninger eller investeringsanbefalinger.*
2. Dokumentet med central information skal være et selvstændigt dokument, som adskiller sig tydeligt fra, *men ikke er mindre betydningsfuldt end,* markedsføringsmateriale. *Det kan indeholde krydshenvisninger til andre dokumenter, som f.eks. et prospekt, såfremt krydshenvisningen er til information, som er et supplement til den information, der i henhold til denne forordning skal indgå i dokumentet med central information. Det må ikke indeholde krydshenvisninger til markedsføringsmateriale.*

- 2a. *Hvis et investeringsprodukt giver en detailinvestor valgmuligheder i forhold til investeringens løbetid, beløb for ydelser eller betalinger, eller tilbyder et udvalg af underliggende investeringer at vælge mellem, eller hvis elementer i informationen i dokumentet med central information er variable og afhænger af faktorer, der er specifikke for en individuel detailkunde, kan de påkrævede oplysninger i artikel 8, stk. 2, angives i overordnede vendinger og som repræsentative eksempler. Hvis denne situation opstår, skal det tydeligt anføres i dokumentet med central information, hvilke dokumenter der vil indeholde mere specifikke oplysninger.*
- 2b. *Det skal fremgå tydeligt af dokumentet med central information, hvor og hvordan man indhenter yderligere information om den foreslåede investering, herunder hvor og hvordan man kan få udleveret et prospekt. Der skal på anmodning til enhver tid vederlagsfrit udleveres et prospekt på det sprog, på hvilket denne information er tilgængelig for detailinvestorerne.*
3. Dokumentet med central information skal være et kort dokument, som er *affattet på koncis vis på højst to dobbeltsidede A4-sider, samt et bilag, der øger sammenligneligheden og er:*
- a) udformet og opstillet således, at det er letlæseligt, med brug af en læsevenlig skriftstørrelse
 - aa) *koncentreret om den centrale information, som detailinvestorerne har brug for*
 - b) formuleret tydeligt og skrevet *i et sprog og en stil, der formidler på en måde, som* letter forståelsen af den givne information hos detailinvestoren, som informationen er rettet til, navnlig *i et sprog, der er tydeligt, kortfattet og letforståeligt.*
-
4. Brug af farver i dokumentet med central information må ikke gøre oplysningerne mindre forståelige, *hvis* dokumentet printes eller fotokopieres i sort/hvid.
5. Brug af corporate branding eller logo for investeringsproduktudvikleren eller den gruppe, udvikleren tilhører, må hverken aflede detailinvestors opmærksomhed fra informationerne i dokumentet eller sløre teksten.

Artikel 7

Dokumentet med central information skal affattes på **de** officielle sprog, eller **på** et af de officielle sprog, **der anvendes** i den **del af medlemsstaten**, hvor investeringsproduktet distribueres, eller på et **andet** sprog, som de kompetente myndigheder i den pågældende medlemsstat har accepteret, eller, hvis det er affattet på et andet sprog, oversættes til et af disse sprog.

Artikel 7a

Hvis dokumentet med central information vedrører en forsikringsaftale, har forsikringsselskabet i henhold til denne forordning udelukkende forpligtelser over for forsikringstager og ikke over for modtager eller forsikrede.

Artikel 8

1. Titlen "Dokument med central information" skal være iøjnefaldende og stå øverst på den første side i dokumentet med central information. **Dokumentet med central information skal, bortset fra bilaget, udarbejdes af én part. Dokumentet med central information skal indeholde navnet på den produktudvikler, der har ansvaret for udarbejdelsen af dokumentet med central information, samt en udtrykkelig erklæring om, at produktudvikleren har ansvaret for dets indhold. Bilaget udarbejdes tilsvarende af den person, som sælger produktet, og skal indeholde navnet på denne person eller enhed samt en udtrykkelig erklæring om, at den pågældende har ansvaret for bilagets indhold.**

Dokumentet med central information skal opstilles i den rækkefølge, der fremgår af nedenstående afsnit.

Direkte under titlen skal der stå en forklaring. Den skal lyde således:

"De er ved at købe et investeringsprodukt.

Dette dokument indeholder central information, der har til formål at gøre det lettere at forstå investeringsproduktets karakter, risici, omkostninger og de muligheder for fortjeneste og tab, som er knyttet dertil, og i bilaget det gebyr, der skal betales til den person, der sælger det.

Dette dokument er lovpligtigt, er ikke markedsføringsmateriale og er udformet i et standardformat med henblik på at muliggøre sammenligning.

2. Dokumentet med central information skal indeholde følgende oplysninger:

- a) **█** investeringsproduktets navn og investeringsproduktudviklerens identitet *samt identiteten på den, der har det juridiske ansvar (navn og adresse)*
- b) i et afsnit med overskriften "Hvilken form for investering drejer det sig om?", en angivelse af investeringsproduktets art og vigtigste karakteristika, herunder
 - i) investeringsprodukttypen
 - ii) investeringsproduktets mål og midlerne til at nå dem
 - iiia) *information om, hvilken forbrugergruppe produktet er rettet mod, herunder en simpel beskrivelse af de typer af investorer, som investeringsproduktet er rettet mod med hensyn til risikovillighed, investeringshorisont og finansiel forståelse, som er baseret på den produktgodkendelsesprocedure, som produktudvikleren har gennemført ved struktureringen af investeringsproduktet*
 - iii) *en meddelelse om, hvorvidt investeringsproduktet sigter mod bestemte miljømæssige, samfundsmæssige eller forvaltningsmæssige resultater, herunder men ikke begrænset til nedbringelse af CO2-aftrykket, hvordan de skal måles, samt hvorvidt produktet er en investering, der er knyttet til fremstilling af varer og tjenesteydelser i modsætning til blot at være transaktioner på de finansielle markeder eller et sammensat indeks*
 - (iiia) *opdelingen af den underliggende aktivportefølje på økonomiske sektorer, direkte eller indirekte finansieret*
- █**
- c) i et afsnit med overskriften "*Hvilke beslutninger skal jeg træffe?*", *information om de forskellige valg, en detailinvestor skal træffe, f.eks. vedrørende fond, løbetid og præmiestørrelse, herunder hvilke øvrige ydelser og ydelsesudløbere der er tilgængelige*

■

d) i et afsnit med overskriften "*Hvilke risici er der tale om, og hvad kan jeg eventuelt få i afkast*"? ■ under hensyntagen til den markedsudvikling, det sigter mod:

- i) *investeringsproduktets risk/reward-profil, herunder en sammenfattende indikator bestående af en klar og letforståelig visualisering af investeringsproduktets risk/reward-profil*
- ii) *vejledende fremtidige resultatscenarier, ledsaget af en narrativ forklaring af produktets centrale risici med henblik på at sætte profilen ind i en sammenhæng; beskrivelsen af risiciene skal være klar og letforståelig*
- iii) *for pensionsprodukter, i et afsnit med overskriften "Hvad kan jeg tænkes at få, når jeg går på pension?", prognoser for fremtidige afkast, tydeligt inddelt i forskellige udviklingsscenarier, herunder "worst-case scenario".*

Den relevante europæiske tilsynsmyndighed (ESA) skal udarbejde udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder, der fastsætter den nøjagtige definition af en begrænset vifte af risikokategorier og standarderne for visualiseringen af den sammenfattende indikator.

Den forelægger disse udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder for Kommissionen senest den ...

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage de i andet afsnit omhandlede reguleringsmæssige tekniske standarder i overensstemmelse med artikel 10-14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

e) i et afsnit med overskriften "*Hvad kan der ske med min investering? Er der bagstopperordninger, og hvad koster de?*" en klar angivelse af, om der er risiko for at miste penge

- i) *om der ydes garantier og/eller kapitalbeskyttelse, og om de indebærer eventuelle begrænsninger, det samlede beløb samt identiteten på den, som hæftelsen påhviler*
- ii) *om investeringsproduktet er omfattet af en kompensations- eller garantiordning, og i givet fald hvilken ordning, garantens navn, og hvilke risici ordningen dækker, og hvilke risici den ikke dækker*
- iii) *under afsnittet "Er jeg dækket af en forsikring?" en klar meddelelse om, hvorvidt investeringsproduktet er omfattet af forsikringsdækning, og i givet fald oplysninger om denne forsikringsdækning*
- iv) *såfremt det er relevant, andre beskyttelsesforanstaltninger, såsom kapitaldepot, herunder de involverede parter identitet og funktion*
- ea) *i et afsnit med overskriften "Hvad sker der, hvis investeringsproduktudvikleren eller sælgeren misligholder sine forpligtelser?", en kort beskrivelse af det maksimale tab for investor og en angivelse af, om tabet kan dækkes af en investorkompensation eller en garantiordning*
- eb) *i et afsnit med overskriften "Hvad sker der, hvis/når jeg dør?", oplysninger om, hvad der sker med de penge, som produktet/fondene besidder, samt eventuelle yderligere ydelser ved død*
- f) i et afsnit med overskriften "Hvilke omkostninger drejer det sig om?", de *samlede* omkostninger, der er forbundet med en investering i investeringsproduktet, herunder *alle* direkte og indirekte omkostninger, som investor skal afholde, inklusive sammenfattende indikatorer for disse omkostninger, *herunder:*
 - i) *adgangsomkostninger, løbende omkostninger og exitomkostninger, som investor skal afholde, såvel som betalingsbetingelser for præmien og fleksibilitet, idet der tydeligt skelnes mellem, hvad der er produktudviklerens ansvar, og hvad der de personers ansvar, som sælger investeringsprodukter, herunder sammenfattende indikatorer for disse omkostninger*

- ii) *alle årlige omkostninger og andre betalinger fra produktet over en nærmere defineret periode, herunder eventuelle variable omkostninger (såsom transaktionsomkostninger og børsaftgifter), som ikke kan omfattes af beregningen af omkostninger.*

Omkostninger og fradrag angives således, at de viser deres samlede akkumulerende virkning på investeringer over repræsentative investeringsperioder, og de samlede omkostninger angives af hensyn til sammenligneligheden ved hjælp af monetære eksempler og i procenttermer for at vise de samlede omkostningers indvirkning på investeringen.

Hvis investeringsproduktet har en maksimal margin for eventuelle afkast, som reducerer nettoafkastet til investoren, ved at udvikleren får alt overskud over maksimum, bør dette oplyses tydeligt.

Det skal oplyses, hvordan der opnås adgang til den uafhængige online fondsberegner, som styres af den pågældende ESA

- h) *i et afsnit med overskriften "Kan jeg tage penge ud?":*
 - i) *muligheden for at fortryde købet af investeringsproduktet*
 - ii) *en angivelse af den anbefalede eller påkrævede minimumsihænderperiode*
 - iii) *muligheden og betingelserne for eventuel afvikling af investeringer før løbetidens udløb, under hensyntagen til investeringsproduktets risk/reward-profil og den markedsudvikling, det sigter mod*
 - iv) *oplysninger om de potentielle konsekvenser af at indløse inden udløb, eller inden den anbefalede ihænderperiode udløber*
 - v) *en angivelse af den underliggende aktivporteføljes gennemsnitlige investeringshorisont baseret på den gennemsnitlige omsætning af værdipapirer, der holdes med henblik på handel, og den gennemsnitlige løbetid for gældsbeviser, der holdes til udløb*

- ha) i et afsnit med overskriften "Hvordan ved jeg, hvordan det går med mit produkt?", en erklæring om, at udvikleren vil informere kunden på en gennemsigtig måde via et årligt dokument om investeringsproduktets resultater. Dette dokument skal indeholde en ex post-offentliggørelse af investeringsproduktets afkast i det forløbne år. Desuden skal dette ex post-afkast sammenlignes med et andet investeringsprodukt med en sammenlignelig risikoprofil. Hvis kunden ejer flere investeringsprodukter fra en bestemt producent, som er omfattet af denne forordning, skal førnævnte offentliggørelse og sammenligning udføres for den samlede portefølje. Eventuelle omkostninger, som påvirker investeringsproduktets afkast, skal også offentliggøres*
- hb) i et afsnit med overskriften "Hvordan kan jeg klage?", oplysninger om, hvordan og til hvem en kunde kan indgive en klage over produktet og forvaltningen deraf*
- hc) i et afsnit med overskriften "Hvilke andre retlige dokumenter knytter sig til dette produkt?", en kort beskrivelse af dokumenter (herunder, hvor det er relevant, et prospekt), markedsføringsmateriale omtales ikke*
- hd) i et afsnit i slutningen af dokumentet, en ny overskrift "Information om produktet", hvorunder der (hvis det er relevant) gives oplysninger om produktets:*
- i) internationale identifikationsnummer for værdipapirer (ISIN)*
 - ii) internationale nummer for revisionsstandarder (ISA)*
 - iii) rentesats*
 - iv) tilknyttede fondsbørs*
 - v) valuta samt*
 - vi) udstedelsesdato*
- he) navn og kontaktoplysninger på den kompetente myndighed, der regulerer produktet*

hf) i et afsnit med overskriften "Forsikringsydelse", en angivelse af, om investeringsproduktet omfatter forsikringsydelse, og i givet fald detaljer om disse forsikringsydelse i overensstemmelse med direktiv 2009/138/EF, bortset fra artikel 8, stk. 2. Såfremt aftalen giver et valg mellem flere livsforsikringer tilknyttet investeringsfonde, skal den også indeholde en sammenfattende tabel, der klassificerer disse fonde i tre kategorier, alt efter risiko.

Under hensyntagen til direktiv 2009/138/EF og i overensstemmelse med artikel 8, stk. 2, i denne forordning, tillægges EIOPA beføjelse til at fastlægge følgende:

- i) hovedelementerne i forsikringsaftalen*
- ii) den specifikke forsikringspolicies præcise form*
- iii) indholdet af den specifikke forsikringspolicy, herunder mulighederne for aktivfordeling, som tilbydes detailinvestoren*
- iv) reglerne for klassificering af fondene i tre kategorier.*

Investeringsproduktudvikleren distribuerer et dokument med central information for hver underliggende investering af forsikringsaftaler, der falder ind under denne forordning. De underliggende investeringer omfatter regningsenheder og/eller de valutadenominerede fonde, hvor det er relevant, samt risikokategorierne for hver enkelt af disse.

3. Bilaget til dokumentet med central information angiver identiteten på den person, der sælger investeringsprodukter, og skal, hvor det er relevant, særskilt nævne:

- a) en tilkendegivelse af, at skattelovgivningen i den medlemsstat, hvor investor er hjemmehørende, kan have væsentlig indvirkning på det forventede og det reelle afkast af investeringen*
- b) de omkostninger, der er knyttet til investeringsproduktet, såfremt den pågældende er formidler, herunder kurtager, retrocessioner eller andre*

vederlag, der i forbindelse med transaktionen betales af udvikleren eller en tredjemand som fastsat i direktiv 2004/39/EF og i direktiv 2002/39/EF¹.

- 3a. *Den pågældende ESA udvikler en uafhængig online fondsberegner, som indsættes på webstedet. Fondsberegneren giver investorerne mulighed for at beregne reward af et foreslået investeringsprodukt for private investorer, når der indtastes oplysninger om investeringens forventede varighed, investeringsbeløbet og det forventede afkast af den underliggende investering i procent for at fastslå slutværdien af investeringen efter omkostninger.*

Fondsberegneren medtager i sin beregning de omkostninger og gebyrer, som opkræves af de forskellige investeringsproduktudviklere for alle fonde, der sælges til offentligheden, sammen med eventuelle yderligere omkostninger eller gebyrer, som opkræves af formidlere eller andre dele af investeringskæden, som ikke allerede er omfattet af produktudviklerne.

Investeringsproduktudviklere og personer, som anbefaler eller sælger investeringsprodukter, skal til dette formål sende relevante data til den pågældende ESA hvert kvartal med en maksimal forsinkelse på 60 dage.

Den pågældende ESA forsynes med ressourcerne til at udføre dette arbejde. Den skal om nødvendigt indgå i et tæt samarbejde med de andre ESA'er.

4. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 2, udformes i et fælles format, bl.a. med de fælles overskrifter, og opstilles i den standardrækkefølge, der er omhandlet i stk. 2, således at det er muligt at foretage en sammenligning med dokumentet med central information for andre investeringsprodukter **og forsyne det** med et iøjnefaldende fælles symbol, således at dokumentet kan skelnes fra andre dokumenter.
5. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23, der udbygger bestemmelserne om udformningen og indholdet af de enkelte oplysningselementer, der er omhandlet i stk. 2, **herunder effekten af at indføre risikoindikatorer, og i stk. 3, litra a)**, udformningen og

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/39/EF af 10. juni 2002 om ændring af direktiv 97/67/EF for så vidt angår yderligere åbning af Fællesskabets marked for posttjenester - EFT L 176 af 5.7.2002, s. 21.

indholdet af de andre oplysninger, som produktudvikleren **og den person, som sælger investeringsprodukter**, kan medtage i dokumentet med central information, der er omhandlet i stk. 3, og bestemmelserne om det fælles format og det fælles symbol, der er omhandlet i stk. 4. Kommissionen skal tage højde for forskelle mellem investeringsprodukter og detailinvestorerne forudsætninger samt de karakteristika ved investeringsprodukter, som gør det muligt for detailinvestorer at vælge mellem forskellige underliggende investeringer eller andre optioner, som produktet indebærer, herunder når valget kan træffes på forskellige tidspunkter eller ændres i fremtiden.

Kommissionen tillægges endvidere beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, der fastsætter retningslinjer for udviklingen af EU-kriterier for sociale og miljømæssige investeringsprodukter. Disse kriterier bør støtte en langsigtet finansiering af økonomien og fremme en bæredygtig miljømæssig og social udvikling i de finansielle investeringer samt indførelsen af et EU-mærke for bæredygtige investeringer. Kommissionen tillægges endvidere beføjelse til at vedtage delegerede retsakter for at definere standarderne for disse miljørelaterede tilkendegivelser om de mulige risici for miljøet.

Inden vedtagelsen af delegerede retsakter i dette stykke gennemfører Kommissionen forbrugerundersøgelser med henblik på at udvælge de foranstaltninger, der er mest hensigtsmæssige for detailinvestorer. Kommissionen udarbejder desuden i tæt samarbejde med ESA'erne eksempler på dokumenter med central information, der tager højde for forskellene mellem investeringsprodukterne.

6. ■ EBA, ■ EIOPA og ■ ESMA skal udarbejde udkast til reguleringsmæssige standarder med henblik på at fastlægge:
- a) den metodologi, der ligger til grund for risk/reward-profilerne, jf. stk. 2, litra e), i denne artikel
 - b) omkostningsberegningen, ***herunder specificeringen af sammenfattende indikatorer***, jf. stk. 2, litra f), i denne artikel
 - ba) ***de principper, der skal anvendes i forbindelse med de miljømæssige, samfundsmæssige eller forvaltningsmæssige resultater jf. denne artikels stk. 2, litra b), nr. iii)***

bb) for så vidt angår hvert af de spørgsmål, der er omhandlet i denne artikel, listen over de produkter, de vedrører.

Udkastene til reguleringsmæssige tekniske standarder skal tage højde for de forskellige investeringsprodukttyper *og det allerede udførte arbejde i forbindelse med [MiFID], [IMD], direktiv 2003/71/EF, direktiv 2009/138/EF og direktiv 2009/65/EF om indførelse af et dokument med central investorinformation til investeringsinstitutter.*

ESA'erne indgiver udkastene til reguleringsmæssige tekniske standarder til Kommissionen senest den [...].

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage de reguleringsmæssige tekniske standarder, *jf. første afsnit*, i overensstemmelse med proceduren i artikel 10-14 i forordning (EU) nr. 1093/2010, artikel 10-14 i forordning (EU) nr. 1094/2010 og artikel 10-14 i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 8a

Kompleksitetsmærke

1. For investeringsprodukter, der eksponeres for en eller flere af de risici, der er omhandlet i stk. 2, skal følgende tydeligt fremgå øverst på første side af dokumentet med central information:

"Kompleksitetsmærke: Dette produkt anses for at være yderst komplekst og er muligvis ikke egnet for alle detailinvestorer."

2. Investeringsprodukter anses for ikke at være rettet mod detailinvestorer, hvis en eller flere af følgende betingelser er opfyldt:

a) risk/reward-profilen eller omkostningerne præsenteres på en alt for kompliceret måde

b) produktet investerer i underliggende aktiver, som ikke-professionelle investorer normalt ikke investerer i

c) risk/reward-profilen er betinget af, at to eller flere begivenheder i forbindelse med mindst to forskellige aktivklasser forekommer på samme tid

- d) *der anvendes en række forskellige mekanismer til at beregne det endelige afkast af investeringen, hvilket skaber en større risiko for misforståelser hos detailinvestoren*
- e) *investeringsafkastet omfatter pakkeelementer, som udnytter detailinvestorerne adfærdsmæssige tilbøjeligheder som f.eks. ved at tilbyde en fast lav startkurs efterfulgt af en meget højere flydende betinget kurs eller en iterativ formel*
- f) *den globale eksponering af det finansielle produkt, målt på den månedlige risikoeksponerede værdi beregnet inden for et konfidensinterval på 99 % på handelstidspunktet, ligger på over 20 %.*

3. *ESA'erne – skal udarbejde retningslinjer vedrørende betingelserne i stykke 2.*

ESA'erne forelægger disse udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder for Kommissionen senest den ... [Seks måneder efter offentliggørelsen af denne forordning i EUT].

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage de i første afsnit omhandlede reguleringsmæssige tekniske standarder i overensstemmelse med artikel 10-14 i forordning (EU) nr. 1093/2010, i forordning (EU) nr. 1094/2010 og i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 9

Markedsføringsmeddelelser om investeringsproduktet, må ikke indeholde udsagn, som er i modstrid med oplysningerne i dokumentet med central information eller mindsker betydningen af dokumentet med central information. I markedsføringsmeddelelser *oplyses* det, at der *offentliggøres* et dokument med central information *på de kompetente myndigheders websted med et direkte link. En papirudgave kan efter anmodning fremsendes vederlagsfrit til udvikleren eller til personer, der sælger investeringsprodukter.*

Artikel 10

1. *Investeringsproduktudvikleren gennemgår oplysningerne i dokumentet med central information regelmæssigt og ændrer dokumentet, hvis gennemgangen viser, at **der er behov for væsentlige ændringer, i overensstemmelse med artikel 8, navnlig hvis produktet har undergået væsentlige ændringer, og navnlig med hensyn til***

vurderingen af risici eller værdiskabelsen i investeringsforvaltningen og relevante risici i investeringsforvaltningen, og gør straks den ændrede udgave tilgængelig. En sådan ændring omfatter udnyttelse af de standarder, som er defineret i dokumenterne med central information om produkter, som viser, at der er behov for ændringer. Dette skal fremgå tydeligt, kortfattet og forståeligt i den beskrivende del af årsberetningen med et sammendrag, som giver et retvisende billede af investeringsaktivernes resultater, det samlede totalbeløb, omkostningerne, investeringsforvaltningsstrategierne, værdiskabelsen i investeringsforvaltningen og udvikling af relevante risici i investeringsforvaltningen, herunder de standarder, som er fastsat i dokumenterne med central information om investeringsproduktet.

2. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23, der udbygger bestemmelserne om gennemgangen af de oplysninger, der findes i dokumentet med central information, og ændring af dokumentet med central information under hensyntagen til arten af investeringsprodukt, for så vidt angår:
 - a) betingelserne for og hyppigheden af gennemgangen af de oplysninger, der findes i dokumentet med central information
 - b) de omstændigheder, hvorunder oplysningerne i dokumentet med central information skal ændres, og hvorunder det er obligatorisk eller valgfrit på ny at offentliggøre **og videreformidle** det ændrede dokument med central information
 - c) de særlige omstændigheder, hvorunder oplysningerne i dokumentet med central information skal gennemgås eller dokumentet med central information ændres, når detailinvestorer ikke uafbrudt har adgang til et investeringsprodukt
 - d) de omstændigheder **vedrørende selve produktet eller markedsvilkårene**, hvorunder detailinvestorer skal orienteres om et ændret dokument med central information for et investeringsprodukt, som de har købt.

Artikel 11

1. ***Den centrale investorinformation er information forud for indgåelsen af en aftale. Den skal derfor være fair og tydelig og må ikke være vildledende. Den skal***

indeholde central information og stemme overens med alle bindende aftaledokumenter, med de relevante dele af tilbudsdokumenterne samt med vilkårene og betingelserne for investeringsproduktet. Hvis en investeringsproduktudvikler har udarbejdet et dokument med central information, som ikke opfylder kravene i *denne forordning*, og som en detailinvestor har lagt til grund for en investeringsbeslutning, kan detailinvestoren kræve erstatning fra investeringsproduktudvikleren for et eventuelt tab, som detailinvestoren har lidt på grund af brug af dokumentet med central information, *og kan eventuelt kræve, at investeringsproduktet købes tilbage, og tabet godtgøres.* Hvis en person, som sælger investeringsprodukter, har udarbejdet et bilag til et dokument med central information, som ikke opfylder kravene i *denne forordning*, og som en detailinvestor har lagt til grund for en investeringsbeslutning, kan detailinvestoren kræve erstatning fra personen, som sælger investeringsprodukter, for et eventuelt tab, som detailinvestoren har lidt på grund af brug af bilaget, *og kan eventuelt kræve, at investeringsproduktet købes tilbage, og tabet godtgøres.*

2. Hvis en detailinvestor kan dokumentere et tab, *og de udpegede oplysninger* i dokumentet med central information *var vildledende*, påhviler det investeringsproduktudvikleren *eller personen, som sælger investeringsprodukter*, at bevise, at dokumentet med central information er udarbejdet i overensstemmelse med denne forordnings artikel 6, 7 og 8. *Investeringsproduktudvikleren kan i sådanne tilfælde pådrage sig et civilretligt ansvar på grundlag af dokumentet med central information, herunder oversættelser deraf.*
3. *Produktudvikleren pådrager sig et civilretligt ansvar, hvis en detailinvestor lider tab efter at have sat sin lid til dokumentet med central information, som ikke opfyldte kravene i stk. 1 eller 2 ovenfor. Dette ansvar kan ikke begrænses eller frasiges gennem bestemmelser i aftale eller efter godkendelse fra den kompetente myndighed.*

AFDELING III

UDLEVERING AF DOKUMENTET MED CENTRAL INFORMATION

Artikel 12

1. Personer, som sælger investeringsprodukter til detailinvestorer, skal udlevere dokumentet med central information, *der er udarbejdet af investeringsproduktudvikleren*, til dem *omgående og* i god tid, inden *der indgås nogen forpligtelser* vedrørende investeringsproduktet **■**. *Når et investeringsprodukt anbefales til en kunde, udleveres dokumentet med central information omgående.*
 - 1a. *Sådanne personer skal indhente forudgående skriftlig tilladelse fra investeringsproduktudvikleren til at udlevere dokumentet med central investorinformation til detailinvestoren. Denne tilladelse kan gives af investeringsproduktudvikleren for en begrænset periode og kan underlægges betingelser. Hvis de nærmere anførte betingelser ikke er opfyldt, anses denne tilladelse for ikke at være givet for så vidt angår dette stykke.*
 - 1b. *Detailinvestoren bekræfter med sin håndskrevne eller elektroniske underskrift at have modtaget dokumentet med central information.*
2. Uanset stk. 1 *og med forbehold af artikel 13, stk. 5, skal* personer, som sælger investeringsprodukter, *oplyse det officielle websted, hvor detailinvestoren kan finde* dokumentet med central information umiddelbart efter transaktionens gennemførelse, hvis:
 - a) detailinvestoren vælger at gennemføre transaktionen ved brug af et fjernkommunikationsmiddel
 - b) det ikke er muligt at udlevere dokumentet med central information i overensstemmelse med stk. 1
 - ba) *detailinvestoren anmoder om at modtage dokumentet med central information umiddelbart efter transaktionens gennemførelse frem for at forsinke transaktionen for at modtage dokumentet på forhånd. Personen, som sælger*

eller rådgiver om investeringsproduktet, skal ikke tilbyde denne mulighed, før detailinvestoren anmoder derom

- c) den person, som sælger investeringsproduktet, har orienteret detailinvestoren herom.
3. Hvis flere på hinanden følgende transaktioner vedrørende det samme investeringsprodukt gennemføres på vegne af en detailinvestor i overensstemmelse med de instrukser, som detailinvestoren har givet den person, som sælger investeringsproduktet, forud for den første transaktion, finder kravet om at udlevere et dokument med central information i stk. 1 kun anvendelse på den første transaktion, **medmindre dokumentet med central information er blevet opdateret eller en ny årsberetning er tilgængelig.**
4. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23 med henblik på at præcisere:
- a) betingelserne for at opfylde kravet om at udlevere dokumentet med central information i god tid, jf. stk. 1
 - b) metoden og tidsfristen for udlevering af dokumentet med central information, jf. stk. 2.

Artikel 13

- 1. Personer, som sælger investeringsprodukter, skal **vederlagsfrit** udlevere dokumentet med central information, **inden der indgås en bindende aftale med** detailinvestoren. **Der udleveres også en papirudgave vederlagsfrit, når investeringen anbefales, eller formidleren stiller sine tjenester til rådighed, personligt.**
- 2. Personer, som **rådgiver om eller** sælger investeringsprodukter, **eller som fungerer som formidlere i forbindelse med salget**, skal udlevere dokumentet med central information til detailinvestoren ved hjælp af et af følgende medier, **som reelt skal være tilgængeligt for detailinvestoren:**
 - a) på papir

- b) på et andet varigt medium end papir, hvis betingelserne i stk. 4 er opfyldt eller
 - c) via et websted, hvis betingelserne i stk. 5 er opfyldt.
3. Hvis dokumentet med central information udleveres på et andet varigt medium end papir eller via et websted, udleveres der dog efter anmodning vederlagsfrit et eksemplar på papir til detailinvestoren.
4. Dokumentet med central information kan udleveres på et andet varigt medium end papir, hvis følgende betingelser er opfyldt:
- a) anvendelsen af det varige medium er passende i forhold til betingelserne for forretningen mellem den person, som *rådgiver om eller* sælger investeringsproduktet, *eller som fungerer som formidler i forbindelse med salget*, og detailinvestoren, og
 - b) detailinvestoren har fået valget mellem information på papir eller på det varige medium og har valgt dette andet medium.
5. Dokumentet med central information kan udleveres via et websted, hvis dokumentet med central information rettes personligt til detailinvestoren, eller hvis følgende betingelser er opfyldt:
- a) udleveringen af dokumentet med central information via et websted er passende i forhold til betingelserne for forretningen mellem den person, som *rådgiver om eller* sælger investeringsproduktet, *eller som fungerer som formidler i forbindelse med salget*, og detailinvestoren
 - b) detailinvestoren har accepteret at få udleveret dokumentet med central information via et websted
 - c) detailinvestoren er blevet underrettet elektronisk om webstedets adresse og om, hvor på webstedet der er adgang til dokumentet med central information
 - d) hvis dokumentet med central information er ændret i overensstemmelse med artikel 10, *udleveres den seneste udgave* til detailinvestoren, *og detailinvestoren skal efter anmodning også have udleveret tidligere udgaver*

- e) det sikres, at detailinvestoren har adgang til dokumentet med central information via webstedet, så længe det er rimeligt.
6. Hvad angår artikel 4 og 5 anses udlevering af oplysninger på et andet varigt medium end papir eller via et websted for passende i forhold til betingelserne for forretningen mellem den person, som sælger investeringsproduktet, og detailinvestoren, hvis der foreligger dokumentation for, at detailinvestoren har regelmæssig adgang til internettet. Hvis detailinvestoren opgiver en e-mail-adresse med henblik på den pågældende forretning, betragtes den som en sådan dokumentation.

KAPITEL IIa

PRODUKTINTERVENTION

Artikel 13a

ESA'ernes interventionsbeføjelser

- 1. I overensstemmelse med artikel 9, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1093/2010, i forordning (EU) nr. 1094/2010 eller i forordning (EU) nr. 1095/2010 overvåger ESA'erne investeringsprodukter eller finansielle instrumenter, der markedsføres, distribueres eller afsættes i Unionen. ESA'erne kan i samarbejde med de kompetente myndigheder undersøge nye investeringsprodukter eller finansielle instrumenter, før de markedsføres, distribueres eller afsættes i Unionen.***
- 2. I overensstemmelse med artikel 9, stk. 5, i forordning (EU) nr. 1093/2010, i forordning (EU) nr. 1094/2010 eller i forordning (EU) nr. 1095/2010 kan ESA'erne, hvor det med rimelighed findes godtgjort, at betingelserne i denne artikels stk. 3 og 4 er opfyldt, midlertidigt forbyde eller begrænse markedsføring, distribution eller afsætning i Unionen af investeringsprodukter eller finansielle instrumenter.***
ESA'erne kan præcisere under hvilke omstændigheder, et forbud eller en begrænsning vil finde anvendelse eller vil blive genstand for en undtagelse.
- 3. ESA'erne kan kun træffe beslutning efter stk. 2, når alle følgende betingelser er opfyldt:***

- a) *den foreslåede handling imødegår en væsentlig trussel mod detailinvestorbeskyttelsen eller mod de finansielle markeders gnidningsløse funktion og integritet eller mod stabiliteten af hele eller en del af det finansielle system i Unionen*
- b) *de krav i EU-lovgivningen, der gælder for det pågældende investeringsprodukt, det pågældende finansielle instrument eller den pågældende aktivitet, imødegår ikke denne trussel*
- c) *en eller flere kompetente myndigheder har ikke truffet foranstaltninger til at imødegå truslen, eller eventuelle foranstaltninger, der er blevet truffet, imødegår ikke denne trussel i tilstrækkeligt omfang.*

Hvis betingelserne i første afsnit er opfyldt, kan en ESA indføre et forbud eller en begrænsning, jf. stk. 2.

4. *Træffes der foranstaltninger i henhold til denne artikel, påser ESA'erne, at foranstaltningen hverken:*

- a) *har en skadelig indvirkning på de finansielle markeders effektivitet eller på detailinvestorer, der ikke står i forhold til foranstaltningens fordele, eller*
- b) *skaber risiko for tilsynsarbitrage.*

Når en eller flere kompetente myndigheder har truffet en foranstaltning i henhold til artikel 13b, kan ESA'erne træffe enhver af de i stk. 2 nævnte foranstaltninger uden at afgive den udtalelse, der er fastsat i artikel 13c.

5. *Inden det besluttet at træffe en foranstaltning i henhold til denne artikel, underretter den pågældende ESA de kompetente myndigheder om den foranstaltning, myndigheden påtænker.*

6. *Inden der træffes en beslutning i henhold til stk. 2, meddeler den pågældende ESA, at den agter at forbyde eller begrænse et investeringsprodukt eller et finansielt instrument, medmindre der inden for en nærmere fastsat tidsfrist foretages visse ændringer af investeringsproduktets eller det finansielle instruments karakteristika.*

7. *Hver enkelt ESA offentliggør på sit websted en meddelelse om enhver beslutning om at træffe foranstaltninger i henhold til denne artikel. Meddelelsen skal indeholde oplysninger om det pågældende forbud eller den pågældende begrænsning og angive det tidspunkt efter meddelelsens offentliggørelse, hvor foranstaltningerne får virkning. Et forbud eller en begrænsning gælder kun for tiltag, der indføres, efter at foranstaltningerne har fået virkning.*
8. *De pågældende ESA'er tager et forbud eller en begrænsning, der er indført i henhold til stk. 2, op til fornyet overvejelse med passende mellemrum og mindst hver tredje måned. Hvis et forbud eller en begrænsning ikke forlænges efter denne tremåneders periode, ophører virkningen heraf.*
9. *En foranstaltning, der indføres af ESA'erne i henhold til denne artikel, har forrang i forhold til andre tidligere foranstaltninger, der er truffet af en kompetent myndighed.*
10. *Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23 for at præcisere de kriterier og faktorer, der skal tages i betragtning af ESA'erne ved vurdering af, om der er opstået en trussel for detailinvestorbeskyttelsen eller de finansielle markeders gnidningsløse funktion og integritet samt for stabiliteten af hele eller dele af det finansielle system i Unionen, jf. stk. 3, litra a). Disse delegerede retsakter skal sikre, at ESA'erne, hvor det er relevant, kan handle af forsigtighedsgrunde og ikke skal vente med at gribe ind, indtil investeringsproduktet eller det finansielle instrument er blevet markedsført, distribueret eller afsat, eller den pågældende type aktivitet eller praksis er gennemført.*

Artikel 13b

De kompetente myndigheders produktintervention

1. *Investeringsproduktudviklere fremsender dokumentet med central information om deres investeringsprodukt til den kompetente myndighed, som regulerer produktet i den medlemsstat, hvor produktet markedsføres, distribueres eller afsættes.*
2. *Investeringsproduktudviklere fremsender opdateringer af dokumentet med central information, så det afspejler de væsentlige ændringer som fastsat af*

ESA'en/ESA'erne, til den kompetente myndighed, som regulerer produktet i den medlemsstat, hvor produktet markedsføres, distribueres eller afsættes.

- 3. Den kompetente myndighed sikrer, at indholdet af dokumentet med central information er i overensstemmelse med bestemmelserne i denne forordnings kapitel II, inden investeringsproduktet markedsføres, distribueres eller afsættes.*
- 4. Den kompetente myndighed kan undersøge nye investeringsprodukter eller finansielle instrumenter, før de markedsføres, distribueres eller afsættes i eller fra medlemsstaten.*
- 5. En kompetent myndighed kan indføre forbud eller begrænsninger mod følgende i eller fra den pågældende medlemsstat:*
 - a) markedsføring, distribution eller afsætning af investeringsprodukter eller finansielle instrumenter*
 - b) en type af finansiell aktivitet eller praksis.*
- 6. En kompetent myndighed kan træffe de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 6, såfremt det med rimelighed findes godtgjort, at:*
 - a) et investeringsprodukt, et finansielt instrument eller en finansiell aktivitet eller praksis giver anledning til væsentlige problemer med hensyn til investorbeskyttelse eller udgør en alvorlig trussel mod de finansielle markeders gnidningsløse funktion og integritet eller mod stabiliteten i hele eller dele af det finansielle system i en eller flere medlemsstater, herunder i forbindelse med markedsføring, distribution, vederlag eller tilvejebringelse af incitamenter knyttet til investeringsproduktet eller det finansielle instrument*
 - b) et derivatprodukt har en skadelig indvirkning på prisdannelsesmekanismen i det underliggende marked*
 - c) de gældende krav i henhold til EU-lovgivningen, der finder anvendelse på investeringsproduktet, det finansielle instrument eller den finansielle aktivitet eller praksis, ikke i tilstrækkelig grad løser de i litra a) omhandlede problemer,*

og at det ikke udgør en bedre løsning på de pågældende problemer at indføre et styrket tilsyn eller håndhæve eksisterende krav

- d) foranstaltningen står i et rimeligt forhold til formålet under hensyntagen til arten af de risici, der er identificeret, de berørte detailinvestorers eller markedsdeltageres kompleksitetsniveau og den sandsynlige virkning af foranstaltningen for detailinvestorer og markedsdeltagere, som kan besidde, anvende eller udnytte det finansielle instrument eller den finansielle aktivitet*
- e) de kompetente myndigheder grundigt har hørt de kompetente myndigheder i andre medlemsstater, som i betydelig grad kan blive berørt af foranstaltningen, og*
- f) foranstaltningen ikke har en diskriminerende virkning på tjenesteydelser eller aktiviteter, der leveres fra en anden medlemsstat.*

Hvis betingelserne i første afsnit er opfyldt, kan de kompetente myndigheder indføre et forbud eller en begrænsning før et investeringsprodukt eller et finansielt instrument, der markedsføres, distribueres eller afsættes til kunder i eller fra den pågældende medlemsstat.

Et forbud eller en begrænsning kan gælde under visse omstændigheder eller være genstand for visse undtagelser, der specificeres af den kompetente myndighed.

- 7. Inden de kompetente myndigheder indfører et forbud eller en begrænsning i henhold til stk. 5, skal myndigheden meddele, at den agter at forbyde eller begrænse et investeringsprodukt eller et finansielt instrument, med mindre der inden for en nærmere fastsat tidsfrist foretages visse ændringer af investeringsproduktets eller det finansielle instruments karakteristika.*
- 8. Den kompetente myndighed indfører ikke et forbud eller en begrænsning i henhold til denne artikel, medmindre den mindst en måned, inden den træffer foranstaltningen, skriftligt eller via et andet indbyrdes aftalt medium har underrettet alle de andre kompetente myndigheder og ESA'erne om:*
 - a) det finansielle instrument eller den finansielle aktivitet eller praksis, som den foreslåede foranstaltning vedrører*

- b) *den præcise karakter af det foreslåede forbud eller den foreslåede begrænsning, og hvornår det eller den påtænkes at få virkning, og*
 - c) *den dokumentation, der ligger til grund for beslutningen, og hvormed det er godtgjort, at hver af betingelserne i stk. 6 er opfyldt.*
9. *Hvis den nødvendige tid til den i stk. 3, litra e), omhandlede høring og forsinkelsen på en måned i henhold til stk. 8 kan skabe uoprettelig skade for forbrugere, kan den kompetente myndighed i henhold til denne artikel træffe midlertidige foranstaltninger for en periode på højst tre måneder. Den kompetente myndighed underretter i så fald straks alle andre myndigheder og ESA'erne om de truffne foranstaltninger.*
10. *Den kompetente myndighed skal på sit websted offentliggøre en meddelelse om eventuelle beslutninger om at indføre et forbud eller en begrænsning, jf. stk. 5. Meddelelsen skal indeholde detaljerede oplysninger om forbuddet eller begrænsningen, et tidspunkt efter meddelelsens offentliggørelse, hvor foranstaltningerne får virkning, samt dokumentation, hvormed det godtgøres, at betingelserne i stk. 6 er opfyldt. Forbuddet eller begrænsningen gælder kun for foranstaltninger, der træffes efter offentliggørelsen af meddelelsen.*
11. *Den kompetente myndighed tilbagekalder et forbud eller en begrænsning, hvis betingelserne i stk. 6 ikke længere er opfyldt.*
12. *Kommissionen vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23 for at præcisere de kriterier og faktorer, der skal tages i betragtning af de kompetente myndigheder ved vurdering af, om der er opstået en trussel mod investorbekyttelsen, de finansielle markeders gnidningsløse funktion og integritet eller stabiliteten af hele eller dele af det finansielle system i Unionen, jf. stk. 3, litra a).*

Artikel 13c

ESA'ernes koordinerende rolle

1. *Den enkelte ESA har en støttende og koordinerende rolle med hensyn til foranstaltninger, der træffes af kompetente myndigheder i henhold til artikel 13b.*

Den enkelte ESA påser navnlig, at foranstaltninger truffet af en kompetent myndighed, er berettigede og rimelige, og at de kompetente myndigheder, hvor det er relevant, anvender en konsekvent tilgang.

- 2. Efter modtagelsen af en meddelelse i henhold til artikel 13b om en foranstaltning, der indføres i henhold til denne artikel, vedtager den relevante ESA en udtalelse om, hvorvidt den finder, at det pågældende forbud eller den pågældende begrænsning er berettiget og står i forhold til formålet. Mener ESA'en, at det er nødvendigt, at andre kompetente myndigheder træffer en foranstaltning for at imødegå risikoen, skal den også anføre dette i sin udtalelse. Udtalelsen offentliggøres på ESA'ens websted.*
- 3. Foreslår en kompetent myndighed at træffe foranstaltninger, eller træffer den foranstaltninger i strid med en udtalelse, der er vedtaget af en ESA i henhold til stk. 2, eller afviser den at træffe foranstaltninger i strid med en sådan udtalelse, skal denne myndighed straks offentliggøre en meddelelse med en fyldestgørende redegørelse herfor på sit websted.*

Artikel 13d

Oplysninger om gebyrer og omkostninger

Følgende oplysninger skal tilvejebringes af den person, som sælger investeringsproduktet, i et dokument, som er adskilt fra dokumentet med central information:

- 1. Kumulativ angivelse af alle gebyrer, der er omhandlet i artikel 8, stk. 2, litra c). Gebyrerne skal ikke omklassificeres som en del af investeringen, hvis de befinder sig i et lavere investeringslag.*
- 2. Gebyrer for investeringsrådgivning må ikke baseres på en fast procentsats, medmindre der tidligere er indgået aftale herom med investoren. Hvis der er indgået aftale om en fast procentsats, skal den person, som sælger investeringsproduktet, give fuldstændige oplysninger om, hvad dette vil betyde i løbet af hele investeringens varighed eller i løbet af en periode defineret af investoren.*
- 3. Den person, som sælger investeringsproduktet eller rådgiver investoren, skal give investoren en specificeret oversigt over den tid, der er brugt på rådgivningen, hvilket*

skal fremgå i form af minutter og timer, til hvilke der er fastsat en timetakst (med mindre der er indgået aftale om en fast procentsats, jf. stk. 2).

Artikel 13e

Risikostyring

- 1. Investeringsproduktudvikleren skal anvende en risikostyringsproces, som til hver en tid gør det muligt at overvåge og måle investeringsproduktets risikoprofil.*

Udvikleren anvender en procedure, der gør det muligt at foretage en nøjagtig og uafhængig vurdering af værdien af OTC-derivaterne.

Udvikleren holder regelmæssigt de kompetente myndigheder i hjemlandet underrettet om de afledte instrumenters art, de underliggende risici, de kvantitative begrænsninger samt de metoder, der vælges til risikovurdering for transaktioner i afledte instrumenter, for hvert enkelt produkt.

- 2. Investeringsproduktudvikleren sikrer, at investeringsproduktets globale risikoudsættelse i forbindelse med afledte instrumenter ikke overstiger investeringsproduktets totale værdi.*

Risikoen beregnes under hensyn til de underliggende aktivers aktuelle værdi, modpartsrisikoen, fremtidige bevægelser på markedet og den tid, der er til rådighed til at realisere positionerne.

Hvis værdipapirer eller pengemarkedsinstrumenter omfatter et derivat, tages der højde for dette derivat ved overholdelsen af kravene i denne artikel.

- 3. Beregningen af risikoværdien bør gennemføres i overensstemmelse med følgende parametre:*

- a) et ensidet konfidensinterval på 99 %*
- b) en besiddelsesperiode på én måned (20 arbejdsdage) og*
- c) en effektiv observationsperiode (historisk) for så vidt angår risikofaktorer på mindst tre år (750 arbejdsdage), med mindre en kortere observationsperiode er*

begrundet som følge af øgede prisudsving (f.eks. grundet ekstreme markedsforhold).

4. ESA'erne udarbejder udkast til reguleringsmæssige standarder med henblik på at fastlægge:

- a) retningslinjer vedrørende risikomåling og beregning af den globale risikoudsættelse for investeringsprodukter, som sælges til detailinvestorer*
- b) retningslinjer vedrørende finansielle indeks.*

ESA'erne forelægger disse udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder for Kommissionen senest den [...].

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage de i første afsnit omhandlede reguleringsmæssige tekniske standarder i overensstemmelse med artikel 10-14 i forordning (EU) nr. 1093/2010, i forordning (EU) nr. 1094/2010 og i forordning (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 13f

Bestemmelser vedrørende udbytte

1. Et investeringsprodukts udbytte må ikke:

- a) omfatte en række mekanismer, begivenheder eller aktivklasser, som øger risikoen for fejlfortolkning*
- b) være betinget af, at begivenheder, der er ualmindelige for detailinvestorer, såsom graden af lovpligtige kapitalkrav til finansieringsinstituttet, indtræffer, eller*
- c) omfatte pakkeelementer, som udnytter detailinvestorerens adfærdsmæssige tilbøjeligheder.*

2. ESA'erne udarbejder retningslinjer med yderligere vejledning om de i stk. 1 omhandlede betingelser.

KAPITEL III

KLAGEADGANG, SAMARBEJDE

Artikel 14

Investeringsproduktudvikleren *og den person, som sælger investeringsproduktet*, indfører passende procedurer og ordninger for at sikre, at:

- a) *detailinvestorer har en effektiv måde at indgive klage over investeringsproduktudvikleren og følgelig har adgang til en klageprocedure*
- b) detailinvestorer, som har indgivet en klage vedrørende dokumentet med central information *eller bilaget til dokumentet med central information*, rettidigt og på korrekt vis modtager et fyldestgørende svar; *og*
- c) *detailinvestorer også har effektive klageprocedurer i tilfælde af grænseoverskridende tvister, navnlig hvis investeringsproduktudvikleren har hjemsted i en anden medlemsstat eller i et tredjeland.*

Artikel 15

1. *I overensstemmelse med direktivet om alternativ tvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet [2011/0373(COD)] og forordningen om onlinetvistbilæggelse i forbindelse med tvister på forbrugerområdet [2011/0374(COD)], sikrer medlemsstaterne, at* hvis en detailinvestor indleder en alternativ tvistbilæggelsesprocedure under national lovgivning mod en investeringsproduktudvikler eller en person, som sælger investeringsprodukter, vedrørende rettigheder og forpligtelser under denne forordning, skal investeringsproduktudvikleren eller den person, som sælger investeringsprodukter, deltage i denne procedure, når:
 - a) de afgørelser, som proceduren fører til, *kan være* bindende *for investeringsproduktudvikleren og den person, som sælger investeringsproduktet*

- b) fristen for sagsanlæg suspenderes, mens den alternative tvistbilæggelsesprocedure pågår
- c) fordringens forældelsesfrist suspenderes, mens proceduren pågår
- d) proceduren er gratis eller *tilgængelig mod et symbolsk gebyr*, som fastsat i national lovgivning.

1a. Når alternative tvistbilæggelsesenheder får tilladelse til at fastsætte forud definerede monetære tærskler for at begrænse adgangen til alternative tvistbilæggelsesprocedurer, sikrer medlemsstaterne, at tærsklerne ikke fastsættes på et niveau, hvor de i væsentlig grad forringer forbrugernes adgang til at få behandlet deres klage ved alternative tvistbilæggelsesenheder.

- 2. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om, hvilke enheder der har kompetence til at håndtere procedurerne i stk. 1, senest den [indsæt den konkrete dato seks måneder efter denne forordnings ikrafttræden/anvendelse]. De underretter straks Kommissionen om senere ændringer med hensyn til disse enheder.
- 3. De enheder, der har kompetence til at håndtere procedurerne i stk. 1, skal samarbejde om at bilægge grænseoverskridende tvister, som opstår i forbindelse med denne forordning.

Artikel 15a

Information om alternativ tvistbilæggelse

- 1. ***Medlemsstaterne sikrer, at investeringsproduktudviklere eller en person, som sælger investeringsprodukter, informerer detailinvestoren om de alternative tvistbilæggelsesenheder, de hører under, og som er kompetente til at behandle potentielle tvister mellem dem selv og detailinvestoren. De angiver også, hvorvidt de giver tilsagn om eller er forpligtet til at benytte disse enheder til at løse tvister med detailinvestorer.***
- 2. ***De i stk. 1 omhandlede oplysninger skal være let tilgængelige på en klar og forståelig måde på den erhvervsdrivendes websted, hvis et sådant findes, og, hvis det***

er relevant, på de generelle betingelser, der gælder for købs- og tjenesteydelsesaftaler mellem den erhvervsdrivende og en forbruger.

- 3. Hvis en tvist mellem en detailinvestor og en investeringsproduktudvikler eller en person, som sælger investeringsprodukter, på medlemsstaternes område ikke kan løses efter en direkte klage fra detailinvestoren til investeringsproduktudvikleren eller en person, som sælger investeringsprodukter, sikrer medlemsstaterne, at sidstnævnte leverer de i stk. 1 omhandlede oplysninger til detailinvestoren med angivelse af, hvorvidt den pågældende agter at gøre brug af de relevante alternative tvistbilæggesenheder for at løse tvisten. Oplysningerne leveres på papir eller på et andet varigt medium.*

Artikel 15b

Kollektiv alternativ tvistbilægelse

Medlemsstaterne kan opretholde eller indføre alternative tvistbilægelsesprocedurer til samlet behandling af identiske og stort set identiske tvister mellem en produktudvikler og en person, som sælger investeringsprodukter, og flere detailinvestorer. Alternative tvistbilægelsesordninger for både individuelle og kollektive klager er komplementære procedurer og udelukker ikke gensidigt hinanden.

Artikel 16

Med henblik på denne forordnings anvendelse samarbejder de kompetente myndigheder med hinanden og med de organer, som er ansvarlige for de udenretslige klageprocedurer, der er omhandlet i artikel 15.

De kompetente myndigheder skal navnlig uden unødigt forsinkelse give hinanden oplysninger, som er relevante for udførelsen af deres opgaver i henhold til denne forordning.

Artikel 17

- 1. Medlemsstaterne anvender **direktiv 95/46/EF** på behandling af personoplysninger i de pågældende medlemsstater i medfør af denne forordning.*

2. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 finder anvendelse på behandling af personoplysninger i EBA, EIOPA og ESMA.

KAPITEL IV

ADMINISTRATIVE SANKTIONER OG ANDRE FORANSTALTNINGER

Artikel 18

1. Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om passende administrative sanktioner og **andre** foranstaltninger, som finder anvendelse i situationer, der svarer til overtrædelse af denne forordning, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre gennemførelsen heraf. Disse sanktioner og **andre** foranstaltninger skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og have afskrækkende virkning.

Medlemsstaterne giver senest den [24 måneder efter denne forordnings ikrafttræden] Kommissionen og Det Fælles Udvalg af ESA'er meddelelse om de bestemmelser, der er omhandlet i første afsnit. De underretter omgående Kommissionen og Det Fælles Udvalg af ESA'er om senere ændringer heraf.

2. *I overensstemmelse med national lovgivning tillægges de kompetente myndigheder de tilsynsbeføjelser, herunder undersøgelsesbeføjelser, som de har brug for for at kunne udføre deres opgaver i henhold til denne forordning.*
- 2a. *Når de kompetente myndigheder udøver deres beføjelser i henhold til artikel 19, indgår de i et tæt samarbejde for at sikre, at de administrative sanktioner og andre foranstaltninger får de virkninger, der tilstræbes med denne forordning, og koordinerer deres indsats for at undgå eventuelt dobbeltarbejde og overlapning, når de anvender administrative sanktioner og andre foranstaltninger i forbindelse med grænseoverskridende sager.*

Artikel 19

1. Denne artikel finder anvendelse på **alle** overtrædelser **af denne forordning**.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder har beføjelse til som et minimum at anvende følgende administrative **■** sanktioner *og andre administrative foranstaltninger*:
- a) et forbud mod markedsføring af et investeringsprodukt
 - b) et påbud om suspension af markedsføringen af et investeringsprodukt
 - c) en advarsel, som offentliggøres, og som indeholder oplysninger om den ansvarlige persons identitet og overtrædelsens art
 - d) et påbud om offentliggørelse af en ny udgave af dokumentet med central information
- da) for juridiske personer, administrative bøder på op til 10 % af den juridiske persons samlede årsomsætning i det foregående regnskabsår; såfremt den juridiske person er et datterselskab af et moderselskab, er den relevante samlede årsomsætning den samlede årsomsætning, som fremgår af det øverste moderselskabs konsoliderede regnskab for det foregående regnskabsår*
- db) for fysiske personer, administrative bøder på op til 5 000 000 EUR eller i medlemsstater, hvor euroen ikke er den officielle valuta, den tilsvarende værdi i national valuta den ... [datoen for denne forordnings ikrafttræden].*
3. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder, hvis de har anvendt en eller flere administrative *sanktioner og andre* foranstaltninger **■** i overensstemmelse med stk. 2, har beføjelse til at udsende eller til at kræve, at investeringsproduktudvikleren eller den person, som sælger investeringsproduktet, udsender en meddelelse direkte til den berørte detailinvestor med oplysning om den administrative *sanktion eller anden* foranstaltning **■** og om, hvor de kan indgive klage eller fremsætte erstatningskrav.

Artikel 20

De kompetente myndigheder anvender de administrative *sanktioner og andre* foranstaltninger **■**, som er omhandlet i artikel 19, stk. 2, under hensyntagen til alle relevante forhold, herunder:

- a) overtrædelsens grovhed og varighed
 - b) den ansvarlige *fysiske eller juridiske* persons grad af ansvar
 - c) overtrædelsens indvirkning på detailinvestorenes interesser
 - d) viljen til samarbejde hos den *fysiske eller juridiske* person, som er ansvarlig for overtrædelsen
 - e) den ansvarlige *fysiske eller juridiske* persons tidligere overtrædelser
- ea) alle foranstaltninger truffet af den ansvarlige person for at forhindre gentagne overtrædelser i fremtiden*
- eb) enhver kompensation til detailinvestorer fra den ansvarlige person som følge af overtrædelsen.*

Artikel 21

1. Hvis den kompetente myndighed har offentliggjort administrative *sanktioner og andre* foranstaltninger ■ , underretter den samtidigt ESA'erne om disse *sanktioner og andre* foranstaltninger ■ .
2. Medlemsstaterne giver årligt *den kompetente ESA* sammenfattede oplysninger om *de* administrative *sanktioner og andre* foranstaltninger ■ , der er anvendt i overensstemmelse med artikel 18 og artikel 19, stk. 2.
3. ESA'erne offentliggør disse oplysninger i en årsberetning.

Artikel 22

Sanktioner og *andre* foranstaltninger, som anvendes i forbindelse med de overtrædelser, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1, offentliggøres uden unødigt forsinkelse, som minimum med oplysninger om *arten af* overtrædelsen *af denne forordning* og identiteten af de personer, som er ansvarlige for *den*. ■ Kompetente myndigheder *kan hemmeligholde identiteten på det organ, der er blevet pålagt administrative sanktioner eller andre foranstaltninger, på deres websted efter mindst fem år.*

■

KAPITEL IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 23

1. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, som omhandlet i artikel 8, stk. 5, artikel 10, stk. 2, ■ artikel 12, stk. 4, **artikel 13a, stk. 10, og artikel 13b, stk. 9**, tillægges Kommissionen for en periode på [to år] fra denne forordnings ikrafttræden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.
3. Den i artikel 8, stk. 5, artikel 10, stk. 2, ■ artikel 12, stk. 4, **artikel 13a, stk. 10, og artikel 13b, stk. 9**, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller af Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegeringen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af de delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 8, stk. 5, artikel 10, stk. 2, ■ artikel 12, stk. 4, **artikel 13a, stk. 10, og artikel 13b, stk. 9**, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med [to måneder] på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

- 5a. *Uanset de øvrige bestemmelser i forordning (EU) nr. 1093/2010, 1094/2010 og 1095/2010 er indsigelsesperioden for Europa-Parlamentet og Rådet i tilfælde af godkendelse af udkastet til en reguleringsmæssig teknisk standard uden ændringer fra Kommissionens side to måneder [grundet de berørte emners kompleksitet og omfang]. Fristen forlænges én gang med yderligere én måned på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.*

Artikel 23a

Yderligere bestemmelser om udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder

1. *Uanset om der er fastsat en tidsfrist for fremsendelse af udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder til Kommissionen, skal der aftales en trinvis fremsendelse, som fastlægger, hvilke tekster eller grupper af tekster, der skal fremsendes henholdsvis 12, 18 og 24 måneder forud.*
2. *Kommissionen vedtager ikke reguleringsmæssige tekniske standarder på en sådan måde, at Europa-Parlamentets kontrolperiode under Europa-Parlamentets pauser begrænses til under to måneder, inklusive en eventuel forlængelse.*
3. *De europæiske tilsynsmyndigheder kan høre Europa-Parlamentet i forbindelse med udarbejdelsen af udkast til reguleringsmæssige tekniske standarder, navnlig hvis der opstår tvivl vedrørende anvendelsesområdet for denne forordning.*
4. *Hvis Europa-Parlamentets kompetente udvalg har forkastet reguleringsmæssige tekniske standarder, og der er mindre end to uger, til den næste mødeperiode begynder, kan Europa-Parlamentet yderligere forlænge indsigelsesfristen i artikel 23, stk. 5a, til datoen for den mødeperiode, der følger efter den næste.*
5. *Hvis de reguleringsmæssige tekniske standarder forkastes, og de identificerede problemer er af begrænset omfang, kan Kommissionen fastsætte en fremrykket frist for fremsendelse af ændrede udkast.*
6. *Kommissionen sikrer, at alle forespørgsler fra Europa-Parlamentets kontroludvalg rejses formelt af det kompetente udvalgs formand og besvares omgående og inden vedtagelsen af udkastet til reguleringsmæssige tekniske standarder.*

Artikel 24

- I. Administrationsselskaber og investeringselskaber, som omhandlet i artikel 2, stk. 1, og artikel 27 i direktiv 2009/65/EF, og personer, som sælger andele i investeringsinstitutter, som defineret i artikel 1, stk. 2, i nævnte direktiv, er fritaget for forpligtelserne i henhold til denne forordning indtil den ... [**Tre** år efter ikrafttrædelsen].
- Ia. ***FAIF'er som defineret i artikel 4, stk. 1, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU¹ og personer, som sælger andele i AIF'er som defineret i artikel 4, stk. 1, litra a), i samme direktiv, er fritaget for forpligtelserne i henhold til denne forordning indtil den ... [Tre år efter denne forordnings ikrafttræden], forudsat at de tilvejebringer et dokument med central information i henhold til national lovgivning i overensstemmelse med artikel 78 i direktiv 2009/65/EF eller de relevante bestemmelser i national lovgivning.***

Artikel 25

1. ***Senest den ... [fire år efter denne forordnings ikrafttræden] tager*** Kommissionen **█** denne forordning op til revision. Revisionen omfatter en overordnet gennemgang af den praktiske anvendelse af bestemmelserne i denne forordning under behørig hensyntagen til udviklingen på markederne for detailinvesteringsprodukter. **█** Revisionen omfatter også overvejelser om en eventuel udvidelse af denne forordnings anvendelsesområde til at omfatte andre ***nye eller innovative*** finansielle produkter, ***der distribueres i Unionen.***
2. Efter høring af Det Fælles Udvalg af ESA'er forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet, som, hvis det er relevant, ledsages af et forslag til retsakt.
- 2a. ***Fra den ... [Datoen for denne forordnings ikrafttræden] udarbejder investeringsproduktudviklere dokumentet med central information i overensstemmelse med denne forordning og fritages for at indsende et resumé af et prospekt i henhold til artikel 5, stk. 2, i direktiv 2003/71/EF.***

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/61/EU af 8. juni 2011 om forvaltere af alternative investeringsfonde (EUT L 174 af 1.7.2011, s. 1).

Artikel 26

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra ... [*Tre år efter denne forordnings ikrafttræden*]

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i ...

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

